

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

Навчальний рік 2025-2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

**ІНФОРМАЦІЙНО-РОЗ'ЯСНЮВАЛЬНА
ДІЯЛЬНІСТЬ (АДВОКАЦІЯ) І СОЦІАЛЬНА МОБІЛІЗАЦІЯ В ІНТЕРЕСАХ
ЗДОРОВ'Я**

(назва освітнього компоненту)

Вибірковий освітній компонент

Форма здобуття освіти

заочна форма

(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань

22 «Охорона здоров'я»

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність

229 «Громадське здоров'я»

(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Громадське здоров'я»

Другого /магістерського/ рівня вищої освіти

Курс 2-й

Силабус освітнього компоненту розглянуто
на засіданні кафедри громадського здоров'я
та управління охороною здоров'я

Схвалено методичною комісією ХНМУ з
проблем громадського здоров'я

Протокол від.
“27” серпня 2024 року № 14

Протокол від.
“28” серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

проф. В.А. Огнєв
(прізвище та ініціали)

Голова

(підпис)

проф. В.А. Огнєв
(прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Огнєв Віктор Андрійович, завідувач кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, д.мед.н., проф.

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

2. Яременко Альона Володимирівна - асистент кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

3. Галічева Антоніна Сергіївна, к.м.н., асистент кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

1. Дані про викладачів, що викладають освітній компонент

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Огнєв Віктор Андрійович , д. мед. н., професор, завідувач кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я;
Професійні інтереси, посилання на профайн викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше)	Громадське здоров'я, Основи громадського здоров'я, Доказова медицина з основами сучасної епідеміології, Біостатистика, Організація медико-соціального наукового дослідження, Комунікація в сфері охорони здоров'я Сайт університету: http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=232%3A2011-05-19-08-08-34&catid=7%3A2011-05-05-09-09-08&Itemid=27&lang=uk ACU: http://31.128.79.157:8080/profile Moodle: http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=4918 ORCID: https://orcid.org/0000-0001-7319-1424 Scopus: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57208735130
Контактний телефон	+38-099-95-47-120, 057-707-73-20
Корпоративна пошта викладача	va.ohniev@knmu.edu.ua
Консультації	понеділок 15.30-17.00
Локація (очні)	Ауд. кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Яременко Альона Володимирівна , асистент кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я
Контактний тел.	+38-093-456-00-07, 057-707-73-20
E-mail:	elenyshka779@gmail.com
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	вівторок 15.30-17.00
Локація	Ауд. кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Галічева Антоніна Сергіївна , к.м.н. асистент кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я
Контактний тел.	+38-066-085-95-12
E-mail:	as.halicheva@knmu.edu.ua
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	Четвер 15.30-17.00
Локація	Ауд. кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Вашева Анастасія Олегівна , асистент кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я
Контактний тел.	+38-093-815-60-50
E-mail:	ao.vasheva@knmu.edu.ua
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	Четвер 15.30-17.00
Локація	Ауд. кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

	охраною здоров'я
--	------------------

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту «Інформаційно-роз'яснювальна діяльність (адвокація) і соціальна мобілізація в інтересах здоров'я» складений відповідно до освітньо-професійної програми «Громадське здоров'я» та Стандарту вищої освіти України, другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності «Громадське здоров'я».

Опис освітнього компоненту (анотація). Освітній компонент «Інформаційно-роз'яснювальна діяльність (адвокація) і соціальна мобілізація в інтересах здоров'я» включає в себе інформацію щодо основних понять та термінів організації адвокаційної кампанії, особливостей нормативно-правового забезпечення в охороні здоров'я та правове поле, що забезпечує можливості громадським організаціям для створення адвокаційної кампанії. Даний освітній компонент розглядає стратегічні напрямки та заходи стратегії адвокаційної кампанії, принципи ефективної адвокаційної кампанії, планування та програмування адвокації.

Вивчення даного освітнього компоненту є одним з невід'ємних компонентів підготовки висококваліфікованого спеціаліста у сфері громадського здоров'я, що має системне уявлення про організацію та основні засади та особливості організації адвокаційної кампанії та здатен застосовувати ці знання для здійснення професійної діяльності в сфері громадського здоров'я.

Предметом вивчення освітнього компоненту є: *сучасні підходи та особливості організації адвокаційної кампанії в Україні.*

Міждисциплінарні зв'язки: *освітній компонент «Інформаційно-роз'яснювальна діяльність (адвокація) і соціальна мобілізація в інтересах здоров'я»* тісно пов'язана з питаннями, компетентностями і навичками, які здобувають студенти при вивченні таких освітніх компонентів, як «Основи громадського здоров'я», «Інформатизація в сфері громадського здоров'я», Організація охорони здоров'я України, Епіднагляд та оцінка стану здоров'я і благополуччя населення, Екологія людини, токсикологія, фізіологія та біохімія стресових факторів зовнішнього середовища а також вибіркових освітніх компонентів «Правові аспекти медичної діяльності», «Етичні норми в громадському здоров'ї», «Основи доказової медицини», «Політика в галузі охорони здоров'я», «Комунікації в сфері громадського здоров'я», Міжнародні організації в забезпеченні охорони здоров'я, Сучасні проблеми епідемічних захворювань, Формування здорового способу життя населення.

Силабус упорядкований із застосуванням сучасних педагогічних принципів організації навчально-виховного процесу вищої освіти.

Переквізити: вивчення освітнього компоненту передбачає опанування теоретичних знань та практичних навичок з організації адвокаційної кампанії та їх застосування у здійсненні практичної діяльності фахівця з громадського здоров'я, зокрема здобувачі вищої освіти мають вивчити основні поняття та терміни адвокації, ознайомитися з особливостями нормативно-правового забезпечення в охороні здоров'я. Здобувачі повинні уміти організувати та добре спланувати стратегію і правильно обирати інструменти впливу,

впровадити в практику адвокаційну кампанію, проводити моніторинг та забезпечувати оцінку результатів. Також дуже важливим є вміння виявляти цільову аудиторію. При проведенні адвокації необхідно виділити з цільової аудиторії конкретних осіб і проаналізувати їх роль, значення, погляди і вплив, з'ясувати як вони ставляться до вирішення конкретної проблеми майбутньої кампанії з адвокації.

Постреквізити: Для успішного проходження курсу здобувачам вищої освіти необхідно вчасно виконувати всі завдання викладача, при виявленні питань чи проблем з їх виконанням завчасно звертатися до викладача.

Вивчення освітнього компоненту завершується заліком, тому в процесі вивчення різних тем здобувачу доцільно звертати увагу на питання, що виносяться на залік.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

1.1. Метою вивчення освітнього компоненту є оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними знаннями з організації проведення адвокаційної кампанії. Основні теоретичні поняття адвокації; нормативно-правове забезпечення в охороні здоров'я; походження адвокації; види та типи адвокації; тріада адвокації; принципи ефективної адвокаційної кампанії; елементи та етапи процесу адвокації; перешкоди на шляху організації адвокаційної кампанії; цілі адвокаційної кампанії; планування та програмування адвокації; визначення понять легітимність, надійність, відкритість, підзвітність; ідентифікація зацікавлених сторін; стратегії адвокаційної кампанії; особливості зв'язку із засобами масової інформації; систему влади та державного управління в Україні; правове поле, що забезпечує можливості громадським організаціям для створення адвокаційної кампанії; структуру та управління інфекційною захворюваністю; моніторинг і оцінку результатів адвокаційної кампанії; фінансові ресурси, які використовують при проведенні адвокаційної кампанії; стратегічні напрямки та заходи стратегії адвокаційної кампанії.

1.2. Основними завданнями вивчення освітнього компоненту є: визначати проблеми, стратегію адвокаційної кампанії: мету, принципи, цільові аудиторії; використовувати інформаційні технології в медицині та охороні здоров'я; формулювати проблеми, тобто з'ясування того, яку проблему можна поставити як першочергове завдання для адвокації; визначати прихильників на всіх рівнях організації адвокаційної кампанії; використовувати форми та методи адвокаційних кампаній; вибудовувати ефективну комунікацію між усіма суб'єктами адвокаційних кампаній у соціальній сфері; планувати альтернативні стратегії розв'язання проблем цільових груп; будувати міжособистісні відносини у процесі адвокаційної діяльності; визначати проблему, з якою стикається цільова група; аналізувати наслідки; визначати причини та адвокаційну мету; визначати стейкхолдерів адвокаційної діяльності; створювати та управляти адвокаційною командою; аналізувати, планувати та вести переговори адвокаційної кампанії; працювати з нормативно-правовими

документами у сфері охорони здоров'я; працювати з інформацією з різних джерел щодо вивчення адвокаційної кампанії в Україні; розробляти сценарну схему проведення громадських слухань як метод адвокаційної кампанії; проаналізувати та визначати кращі комунікаційні та рекламні заходи, що допоможуть досягти адвокаційної мети; аналізувати діяльність системи охорони здоров'я за різними рівнями та напрямками; належним чином координувати діяльність у сфері охорони здоров'я з особливостями організації адвокаційної кампанії; застосовувати в професійній діяльності базові знання з управління охороною здоров'я; приймати виважені та обґрунтовані управлінські рішення; ефективно організовувати адвокаційну кампанію.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент.

Згідно з вимогами стандарту освітній компонент забезпечує набуття здобувачами освіти **компетентностей**:

– **інтегральна:**

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності в галузі соціальної роботи та в освітньому процесі, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

– **загальні:**

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- здатність спілкуватися іноземною (англійською) мовою;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- здатність працювати в міжнародному контексті;
- здатність бути критичним і самокритичним;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність розробляти та управляти проектами;
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

– **спеціальні (фахові, предметні):**

- здатність оцінювати, інтерпретувати, порівнювати та прогнозувати основні показники громадського здоров'я;
- здатність визначати пріоритети громадського здоров'я, проводити оцінку потреб сфери громадського здоров'я у конкретній ситуації;
- здатність розробляти і пропонувати науково обґрунтовані варіанти стратегій, політик та заходів, спрямованих на збереження та зміцнення здоров'я населення, а також оцінювати їх ефективність;
- здатність оцінювати ризики та обґрунтовувати доцільні дії у відповідь на надзвичайні ситуації у сфері громадського здоров'я;
- здатність створювати команду для діяльності у сфері громадського здоров'я і забезпечувати її ефективну роботу;
- здатність розробляти заходи з адвокації, комунікації та соціальної мобілізації у сфері громадського здоров'я;
- здатність використовувати етичні принципи та норми права при плануванні досліджень, збиранні інформації та її використанні;
- здатність застосовувати різні методики, стратегії та моделі викладання громадського здоров'я;
- здатність здійснювати викладання основ громадського здоров'я у закладах освіти різного рівня, планувати та здійснювати заходи, спрямовані на розбудову належного рівня кадрових ресурсів для громадського здоров'я.

1.3.2 Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття студентами наступних програмних результатів навчання:

ПРН 2 – Знання у сфері громадського здоров'я та організації системи охорони здоров'я, розробки і впровадження належних заходів забезпечення здоров'я населення

ПРН 3 – Оцінювати основні демографічні та епідеміологічні показники, значення і тенденції зміни основних детермінант, що чинять вплив на здоров'я у розрізі різних груп населення в Україні, Європейському регіоні та світі, застосовувати основні поняття та концепції епідеміології та статистики при плануванні, проведенні та інтерпретації результатів досліджень

ПРН 4 – Визначати пріоритети та оцінювати потреби сфери громадського здоров'я, пропонувати науково обґрунтовані заходи та розробляти відповідні висновки та стратегії, які спрямовані на покращення галузі охорони здоров'я

ПРН 10 – Оцінювати вплив соціальних детермінант та основних індивідуальних детермінант здоров'я, розробляти відповідні заходи з метою збереження та зміцнення здоров'я населення

ПРН 12 – Розробляти та впроваджувати стратегії, політики та окремі заходи у сфері промоції здоров'я, здійснювати ефективну комунікацію у сфері громадського здоров'я з використанням різних каналів та технік комунікації

ПРН 16 – Виконувати управлінські функції та організовувати надання якісних послуг у сфері громадського здоров'я

ПРН 17 – Здійснювати адвокацію, комунікацію та соціальну мобілізацію у сфері громадського здоров'я, підтримувати лідерство та залучати і посилювати спільноти з метою збереження і зміцнення здоров'я населення

ПРН 18 – Визначати та аргументувати перспективні напрями власної наукової роботи

ПРН 20 – Здатність розширювати розуміння засад сфери громадського здоров'я у закладах освіти різного рівня та реалізовувати заходи, спрямовані на розвиток кадрового потенціалу

1.3.3. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття студентами наступних соціальний навичок (Soft skills):

- Соціальні навички;
- Лідерські якості;
- Способи мислення;
- Вміння налагоджувати співробітництво з пацієнтом/клієнтом та колегами.

2.ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТЬОГО КОМПОНЕНТУ

2.1.Опис освітнього компоненту

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика освітнього компоненту	
		заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я» (шифр і назва)	Вибірковий	
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 229 «Громадське здоров'я» (шифр і назва)	Рік підготовки:	
		2-й	
		Семестр	
		3-й	
Годин для заочної форми навчання: аудиторних – 10 самостійної роботи студента – 80	Освітній ступінь: другий (магістерський) ОПП: «Громадське здоров'я»	Лекції	
		2 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		8 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		80 год.	год.
		Індивідуальні завдання: год.	
Вид контролю: залік			

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основні проблеми в медицині, для вирішення яких	2

	розробляється адвокаційна кампанія.	
	Всього лекційних годин	2

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основні проблеми в медицині, для вирішення яких розробляється адвокаційна кампанія.	2
2	Головні цілі, тактичні задачі та концепції адвокаційної кампанії.	2
3	Правові аспекти адвокаційної кампанії в області охорони здоров'я.	1
4	Стратегія адвокаційної кампанії в галузі контролю над інфекційною захворюваністю.	2
	Підсумковий контроль	1
	Всього годин практичних занять	8

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Адвокаційна кампанія в охороні здоров'я. Основні терміни та поняття. Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	10
2	Основні проблеми в медицині, для вирішення яких розробляється адвокаційна кампанія. Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	12
3	Головні цілі, тактичні задачі та концепції адвокаційної кампанії. Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	14
4	Методи впливу, які використовують в адвокаційній кампанії. Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	12
5	Правові аспекти адвокаційної кампанії в області	12

	охорони здоров'я. Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	
6	Стратегія адвокаційної кампанії в галузі контролю над інфекційною захворюваністю. Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	14
	Підсумкове заняття	6
	Всього	80

Методи навчання:

Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності (лекція, бесіда, пояснення, робота з підручником; демонстрування, практична робота)

Методи стимулювання навчальної діяльності (забезпечення успіху в навчанні, створення ситуації інтересу у процесі викладання, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід здобувача вищої освіти; стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні);

Методи контролю і самоконтролю у навчанні (усний, письмовий, тестовий, програмований і самоконтроль).

Методи контролю:

Протягом вивчення освітнього компоненту всі види діяльності здобувача підлягають контролю, як поточному (на кожному занятті), так і підсумковому (під час контрольних заходів).

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям теми та під час індивідуальної роботи викладача з здобувачем для тих тем, які здобувач опрацьовує самостійно і вони не належать до структури практичного заняття.

Підсумкова оцінка з освітнього компоненту визначається за результатами навчальної роботи здобувача за всіма видами пізнавальної діяльності: аудиторна і позааудиторна робота, самостійна робота, виконання індивідуальних завдань. Освітній компонент закінчується заліком.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД)

Поточна навчальна діяльність здобувачів вищої освіти контролюється викладачем академічної групи, після засвоєння студентами кожної теми освітнього компоненту та виставляються оцінки з використанням 4-бальної (національної) системи. Для здобувачів заочної форми навчання до поточних оцінок також належить оцінка за виконане індивідуальне завдання. За

підсумками семестру середню оцінку (з точністю до сотих) за ПНД викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу системи АСУ.

Оцінювання поточної та загальної навчальної діяльності (ПНД, ЗНД):

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність проводиться відповідно згідно інструкції «З оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Харківському національному медичному університеті», затвердженій наказом ХНМУ № 181 від 21.08.2021.

Підсумковий бал за ЗНД у семестрі визначається як середнє арифметичне національних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми. До суми балів за ЗНД включається також оцінка за виконану індивідуальну роботу. Відповідно до вказаної Інструкції, перерахунок середньої оцінки за загальну навчальну діяльність (ЗНД) у багатобальну шкалу, для освітнього компоненту, що завершується заліком проводиться відповідно до таблиці 1.

Таблиця 1

**Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу
(для освітнього компоненту, що завершується заліком)**

4-бальна шкала	200- бальна шкала	4-бальна шкала	200- бальна шкала	4-бальна шкала	200- бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

Проведення та оцінювання підсумкового заняття.

Підсумкове заняття (ПЗ) проводиться за розкладом, під час останнього заняття. Підсумкове заняття передбачає тестові завдання, які виносяться на ПЗ і повинні бути розглянуті в повному обсязі на практичних заняттях з роз'ясненням їх навчальної сутності, тощо.

Оцінювання освоєння практичних навичок, наведені у таблиці 2 «Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти з освітнього компоненту», зокрема оцінювання практичних навичок, що додаються.

Таблиця 2

**Критерії оцінювання результатів навчальної діяльності
здобувачів освіти з освітнього компоненту**

Оцінка	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
«Дуже добре»	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
«Добре»	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
«Задовільно»	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
«Достатньо»	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
«Незадовільно» з можливістю повторного складання семестрового контролю	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
«Незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів

Під час оцінювання знань здобувача, що входять до підсумкового заняття (ПЗ) виставляється оцінка за національною шкалою, яка рахується як оцінка за ЗНД. (таблиця 3)

Таблиця 3

Шкала оцінювання у ХНМУ

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

Оцінка з освітнього компоненту виставляється лише здобувачам, яким зараховані усі заняття включаючи підсумкове заняття.

3.2. Питання до заліку та іспиту:

1. Значення адвокації в інтересах здоров'я
2. Походження і визначення термінології «адвокація»
3. Що означає поняття адвокація?
4. Що є метою адвокації?
5. Які основні принципи адвокаційної кампанії?
6. Які функції адвокації?
7. Види адвокації.
8. Типи адвокації.
9. Дайте визначення «Тріада адвокації».
10. Основні принципи адвокаційної кампанії.
11. Елементи та етапи процесу адвокації.
12. Які головні цілі адвокаційної кампанії?.
13. Що значить поняття «Легітимність»?.
14. Проблеми процесу адвокації в сфері охорони здоров'я
15. Які основні тактичні задачі адвокаційної кампанії?
16. Методи впливу, які використовують у проведенні адвокаційної кампанії?
17. Які інформаційні технології використовують при плануванні адвокації?
18. Система влади та державного управління в Україні в сфері охорони здоров'я.
19. Структура та управління інфекційною захворюваністю.
20. Як проводиться моніторинг результатів адвокаційної кампанії?

3.3. Контрольні питання

Тема 1. Адвокаційна кампанія в охороні здоров'я. Основні терміни та поняття.

- 1.Визначення поняття «адвокація».
- 2.Походження адвокатури.
- 3.Принципи адвокатури.
- 4.Організація адвокатської кампанії.
- 5.Види та типи адвокатури.
- 6.Триада адвокатури.

Тема 2. Основні проблеми в медицині, для вирішення яких розробляється адвокатська кампанія.

- 1.Принципи ефективної адвокатської кампанії.
- 2.Формулювання проблеми, яку можна поставити як першочергове завдання для адвокатури.
- 3.Елементи адвокатури.
- 4.Етапи процесу адвокатури.
- 5.Перешкоди на шляху організації адвокатської кампанії.

Тема 3. Головні цілі, тактичні задачі та концепції адвокатської кампанії.

1. Головні цілі адвокатури.
- 2.Планування адвокатури.
- 3.Програмування адвокатури.
- 4.Визначення поняття легітимність.
- 5.Визначення поняття надійність.
- 6.Визначення поняття відкритість.
- 7.Визначення поняття підзвітність, взаємини між адвокатською, Владою і Політикою так звана публічна підзвітність.
- 8.Оцінка результатів.

Тема 4. Методи впливу, які використовують в адвокатській кампанії

- 1.Визначення рівнів впливу.
- 2.Визначення на всіх рівнях прихильників системи громадського здоров'я.
- 3.Підготовка для проведення адвокатської кампанії.
- 4.Ідентифікація зацікавлених сторін.
- 5.Стратегії впливу.
- 6.Використання інформаційних технологій в медицині та охороні здоров'я.
- 7.Публікації та виступи в засобах масової інформації.

Тема 5. Правові аспекти адвокатської кампанії в області охорони здоров'я.

- 1.Нормативно-правова база держави,щодо організації адвокатської кампанії

2. Політико правова система держави.

3. Система влади та державного управління в Україні.

4. Законодавча гілка влади.

5. Виконавча гілка влади.

6. Судова гілка влади.

7. Місцеве самоврядування.

8. Правове поле, що забезпечує можливості громадським організаціям для створення адвокаційної кампанії.

Тема 6. Стратегія адвокаційної кампанії в галузі контролю над інфекційною захворюваністю.

1. Визначення проблеми, стратегія адвокаційної кампанії:

2. Мета, принципи, цільові аудиторії адвокаційної кампанії.

3. Структура та управління інфекційною захворюваністю.

4. Завдання стратегії залежно від цільової аудиторії.

5. Очікувані результати адвокаційної кампанії.

6. Моніторинг і оцінка результатів адвокаційної кампанії.

7. Фінансові ресурси.

8. Стратегічні напрямки та заходи стратегії адвокаційної кампанії.

3.4. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувачів вищої освіти під керівництвом викладача з освітнього компоненту «Інформаційно-роз'яснювальна діяльність (адвокація) і соціальна мобілізація в інтересах здоров'я» проводиться протягом семестру у формі: вивчення літературних джерел, рекомендованих для опанування тем і проблем та підготовки доповідей за ними; вивчення нормативних документів, рекомендованих для вивчення різних тем освітнього компоненту; роботи з електронною системою; виконання індивідуальних завдань.

Здобувачі заочної форми навчання повинні виконати індивідуальне завдання і надіслати його на перевірку викладачеві (на e-mail) не пізніше, ніж за 10 днів до початку навчальної сесії.

Завдання (теми) для індивідуальної роботи здобувачі обирають із запропонованого переліку. Також здобувачі можуть самостійно запропонувати тему для виконання індивідуального завдання, спираючись на сферу своїх наукових інтересів або практичної діяльності, при цьому вони мають узгодити її з викладачем.

Критерії оцінювання індивідуального завдання. Робота повинна мати обсяг 10-16 сторінок тексту стандартного оформлення (розмір аркуша А4, шрифт – Times New Roman, кегль – 14, міжрядковий інтервал – 1,5, абзацний відступ – 1,25, вирівнювання по ширині, між абзацні відступи – відсутні) і повністю розкривати зміст обраних питань. Робота має бути структурована та містити перелік використаних літературних джерел, оформлений відповідно до існуючих вимог. Робота має бути подана на перевірку у визначені строки.

Невідповідність змісту, занадто великий або малий обсяг роботи, невідповідність формальним вимогам до оформлення, відсутність переліку

використаних джерел або його неправильне оформлення, недостатня структурованість роботи, невчасне подання роботи на перевірку є підставами для зниження оцінки або ж повернення роботи на доопрацювання.

Теми індивідуальних завдань

1. Роль засобів масової інформації в інформуванні населення з питань здоров'я.
2. Адвокація і медіа.
3. Форми моделей взаємин лікаря і пацієнта.
4. Розвиток адвокації в Україні.
5. Етика взаємин лікаря з колегами.
6. Адвокація як форма захисту населення.
7. Особливості організації адвокаційної кампанії.
8. Адвокація як інструмент демократичних перетворень.
9. Вплив міжнародних організацій (ООН та ЮНІСЕФ) на побудову системи адвокації у сфері соціального захисту та охорони здоров'я.
10. Недержавні організації як ініціатори розвитку адвокації в Україні.
11. Розробка адвокаційних повідомлень та інформаційна співпраця системи охорони здоров'я та засобів масової інформації.
12. Основні види лобіювання – лобіювання муніципальної або районної ради; лобіювання парламенту.
13. Механізм лобіювання інтересів цільової групи: аналіз, планування, ведення переговорів.
14. Моніторинг розвитку справ та успіху адвокації у сфері охорони здоров'я.
15. Етапи організації та проведення адвокаційної кампанії для цільових груп: визначення проблеми, з якою стикається цільова група, аналіз наслідків, визначення причин та адвокаційної мети.
16. Правові методи адвокації в системі охорони здоров'я.
17. Роль індивідуальних стратегій у проведенні адвокаційних кампаній.
18. Ефективність адвокаційних компаній у системі охорони здоров'я.

3.6. Правила оскарження оцінки

Правила оскарження прописані в «Положенні про апеляцію результатів підсумкового контролю здобувачів освіти Харківського національного медичного університету» №35/2020 від 30.09 2020 року.

Апеляція - оскарження здобувачами освіти результатів підсумкового контролю.

Апеляція результатів підсумкового контролю знань здобувачів освіти є складовою організаційного забезпечення освітнього процесу. Розгляд апеляції проводиться з метою визначення об'єктивності виставленої оцінки. Головне завдання апеляційної процедури - подолання елементів суб'єктивізму при оцінюванні знань здобувачів освіти, уникнення непорозумінь та спірних ситуацій, створення сприятливих умов для розвитку та реального забезпечення законних прав і інтересів осіб, які навчаються.

Здобувачі вищої освіти мають право подавати апеляцію на отриману

підсумкову оцінку, то виставлена з освітнього компоненту. Незадовільні оцінки, отримані здобувачем освіти у разі відсутності на підсумковому контролі без поважної причини (відповідно до встановленого в університеті порядку). оскарженню не підлягають.

Спірні питання стосовно оцінок, отриманих при складанні атестації, розглядаються екзаменаційною комісією.

Порядок створення та склад апеляційної комісії

Апеляційна комісія створюється для вирішення спірних питань, які виникли під час здійснення підсумкового контролю, і розгляду апеляції здобувачів освіти ХНМУ.

До складу апеляційної комісії входить проректор з наукової або науково-педагогічної роботи, директор навчально-наукового інституту якості освіти, начальник навчально-методичного відділу, керівник відповідного деканату, інституту, завідувач аспірантури, докторантури і клінічної ординатури, гарант освітньої програми, науково-педагогічні працівники, які задіяні в реалізації відповідної освітньої програми (в т. ч. ті що викладають освітній компонент оцінка з якої є спірною, але не проводили підсумковий контроль у даного здобувача), представники студентського самоврядування. Склад апеляційної комісії не менше 5 осіб.

Порядок подання заяви про апеляцію

До початку проведення підсумкового контролю керівник відповідного деканату, інституту, завідувач аспірантури, докторантури і клінічної ординатури доводить до відома здобувачів освіти зміст цього Положення. Подання заяви про апеляцію (далі - заява) здійснюється здобувачем освіти особисто у письмовій формі не пізніше наступного дня після оголошення результатів складання підсумковою контролю

Здобувач освіти подає заяву до відповідного деканату, інституту, відділу аспірантури, докторантури і клінічної ординатури па якому він навчається. Керівник даного підрозділу реєструє заяву у навчально- методичному відділі та надає її на підпис ректора, готує проект наказу про склад апеляційної комісії, повідомляє здобувачу освіти дату і місце засідання апеляційної комісії.

Якщо здобувач освіти, який оскаржує результати підсумкового контролю, бажає додати до заяви додаткові документи, то він повинен це зробити під час подання заяви (письмові роботи додатково не надаються).

Заява повинна бути розглянута па засіданні апеляційної комісії не пізніше двох наступних робочих днів після її подання.

Порядок розгляду заяв

Заяви розглядаються під час засідання апеляційної комісії. На одному засіданні апеляційної комісії може розглядатись декілька заяв.

Здобувач освіти, який подавав заяву, має право бути присутнім на усіх засіданнях апеляційної комісії при розгляді ного заяви. У випадку його відсутності секретарем комісії у протокол засідання повинен бути зроблений відповідний запис.

Для розгляду заяви, керівником відповідного деканату, інституту,

завідувачем аспірантури, докторантури і клінічної ординатури до апеляційної комісії подаються оригінали письмових робіт здобувача освіти з підсумкового контролю, роздрукований варіант комп'ютерного тестування, журнали обліку роботи академічної групи тощо.

При розгляді заяви щодо підсумкового контролю, який проводився у письмовій формі, повторне чи додаткове опитування здобувача освіти апеляційною комісією заборонено. Апеляційна комісія розглядає та аналізує письмову роботу керуючись критеріями оцінювання відповідного освітнього компоненту.

При розгляді заяви щодо підсумкового контролю, який проводився в усній формі здобувачу освіти, за рішенням апеляційної комісії, може бути надана можливість повторно скласти підсумковий контроль під час засідання апеляційної комісії за новим білетом, з комплекту білетів з освітнього компоненту. Для об'єктивності та прозорості білет, за яким здобувач освіти вперше складав підсумковий контроль, вилучається з комплекту.

Рішення апеляційної комісії приймаються більшістю голосів від загального складу комісії. У разі рівної кількості голосів "за" та "проти" приймається рішення, яке підтримав голова комісії.

Результатом розгляду заяви «прийняття апеляційною комісією одного з двох рішень:

- попереднє оцінювання знань здобувача освіти на підсумковому контролі відповідає рівню якості його знань з даного освітнього компоненту і не змінюється;
- попереднє оцінювання знань здобувача освіти на підсумковому контролі не відповідає рівню якості його знань з даного освітнього компоненту і заслуговує іншої оцінки (вказується нова оцінка відповідно до діючої в ХНМУ шкали оцінювання результатів підсумкового контролю), але не нижчої за отриману на підсумковому контролі, за яким подана заява.

Якщо в результаті розгляду заяви апеляційна комісія приймає рішення про зміну попередніх результатів підсумкового контролю, нова оцінка знань здобувача освіти виставляється відповідно до шкали оцінювання результатів підсумкового контролю ХНМУ спочатку в протоколі засідання апеляційної комісії, а потім змінюється коректурним способом - в письмовій роботі, у відомості успішності та заліковій книжці (індивідуальному навчальному плані) здобувачем освіти.

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Політика курсу полягає у дотриманні Етичного Кодексу, укладеного університетською спільнотою, в якому визначено основні моральні принципи (Кодекс корпоративної етики ХНМУ представлений на сайті <http://knmu.edu.ua>).

Відповідно до діючої «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу» здобувачі вищої освіти мають отримати оцінку за кожною темою освітнього

компоненту. Якщо здобувач пропустив навчальне заняття він має його відпрацювати відповідно до «Положення про порядок відпрацювання студентами Харківського національного медичного університету навчальних занять». Відпрацювання проводяться щоденно черговому викладачу кафедри.

У разі, якщо здобувач не здав вчасно індивідуальне завдання з поважної причини, необхідно повідомити викладача про таку ситуацію та встановити новий строк здачі. Якщо здобувач не встигає з виконанням індивідуального завдання він може попросити у викладача відкладення терміну з обґрунтуванням причини невчасного виконання (викладач вирішує в кожній конкретній ситуації чи є сенс продовження строку виконання і на який термін).

У разі невиконання завдань під час навчальних занять, чи невиконання частини такого заняття викладач виставляє незадовільну оцінку, яку здобувач має перескласти викладачеві у вільний час викладача і здобувача, який слід попередньо призначити.

Під час лекційного заняття здобувачам вищої освіти рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші.

Під час практичних занять очікується достатній рівень підготовленості здобувачів до них та активна участь в роботі і виконанні поставлених викладачем завдань. Зокрема, очікується активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачі мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час занять важливі:

- повага до колег, ввічливість та вихованість,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливості та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами, підготовленість до заняття.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів вищої освіти очікується зацікавленість участю у різноманітних науково-комунікативних заходах з предметного профілю.

Успішне проходження курсу вимагає дотримання академічної доброчесності, знання та вміння використовувати при підготовці до занять та виконанні завдань Положення про порядок перевірки у Харківському національному університеті текстових документів – дисертаційних робіт, звітів за науково-дослідними роботами, наукових публікацій, матеріалів наукових форумів, навчальної літератури, навчально-методичних видань та засобів навчання на наявність текстових запозичень.

Поведінка в аудиторії

Основні «так» та «ні»

Здобувачам вищої освіти важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм. Під час занять здобувачі мають бути вдягнені в медичні халати (професійний одяг).

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити воду;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття.

заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої, інші напої окрім води, а також наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Охорона праці

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен повинен знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

1. Загальні положення

Кодекс академічної доброчесності Харківського національного медичного університету, який затверджено наказом ХНМУ від 27.08.2019 року № 305 (далі – Університет) розроблено з метою підтримки ідеї доброчесності та гідних взаємин між учасниками академічного процесу; пропагування важливості академічної доброчесності; вирішених питань щодо підняття якості вищої освіти; сприяння розвитку позитивної репутації; підвищення рейтингу викладачів та конкурентоспроможності випускників університету; розвитку навичок добросовісної та коректної роботи із джерелами інформації; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальної власності інших

осіб; активізації самостійності та індивідуальності при створенні власних творів, а також підвищення відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

Основними завданнями впровадження політики академічної доброчесності в Університеті є: попередження та усунення випадків академічного шахрайства серед студентів та викладачів Університету, виховання негативного відношення до плагіату, проведення постійної цілеспрямованої роботи щодо розвитку у здобувачів освіти академічної доброчесності.

Даним Кодексом встановлено принципи академічної доброчесності в освітньому процесі, права та обов'язки учасників академічного процесу, види порушень академічної доброчесності та порядок їх усунення.

Викладачі, дослідники і студенти, які виявляють прагнення до академічної доброчесності повинні стати зразком для наслідування й підвищувати стандарт освітньої та наукової діяльності в цілому. Порушення правил академічної доброчесності не повинні негативно впливати на репутацію Університету й зменшувати цінність освітніх та наукових ступенів, що здобуваються в університеті.

Кодекс розроблено на підставі вимог чинного законодавства: на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право та суміжні права», «Про запобігання корупції». При формуванні документу було використано нормативно-правову базу Кабінету Міністрів України, інформацію з міжнародних публікацій Ради Європи; враховано рекомендації Міністерства освіти і науки України щодо впровадження етичних кодексів в українських ЗВО.

Метою даного Кодексу, в рамках навчального (освітнього) процесу та наукової діяльності, є популяризація принципів академічної доброчесності серед співробітників та здобувачів вищої освіти.

Основними принципами академічної доброчесності в освітньому процесі є:

Законність. У своїй діяльності дотримуватися Конституції України, законів та підзаконних актів.

Науковість. Об'єктивно висвітлювати наукові факти, поняття, наукові досягнення, ознайомлювати з науковими методами.

Чесність та порядність. Не допускати використання неправдивих тверджень.

Взаємна довіра. Вільний обмін ідеями та інформацією.

Ввічливість та толерантність. З повагою та доброзичливістю ставитися до інших, їхніх думок, поглядів, переконань.

Справедливість та об'єктивність. Неупереджене ставлення один до одного, об'єктивна оцінка результатів навчальної, дослідницької та трудової діяльності, неупереджено розглядати дискусійні питання, без особистих уподобань або вигоди.

Компетентність й професіоналізм. Передбачає наявність аналітичних здібностей, моральних якостей, внутрішньої культури, емоційного інтелекту, знання ділового етикету, високу організацію праці.

Добросовісність та відповідальність. Брати відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання.

Партнерство та взаємодопомога. Сприйняття всіх учасників освітнього процесу як рівноправних сторін.

Безпека та добробут. Діяльність учасників освітнього процесу не повинна приводити до виникнення загроз їхньому життю, здоров'ю та майну Університету.

Соціальна справедливість та рівність. Рівний доступ до освіти незалежно від раси, статі, гендерної ідентичності, сексуальної орієнтації, політичних, релігійних переконань, етнічного, соціального походження, стану здоров'я.

Демократичне управління. Управління системою вищої освіти та Університетом повинні здійснюватися із залученням усіх відповідних учасників освітнього процесу при етичному виконанні керівництвом університету своїх повноважень на всіх ланках.

Якісна освіта. Самовдосконалення та вдосконалення системи освіти. Усі учасники академічного процесу підтримують ідею найвищої можливої якості освіти, докладаючи максимум зусиль до постійного вдосконалення освітньої системи, у тому числі через власний професійний розвиток.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Громадське здоров'я : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів. – Вид. 3 – Вінниця : «Нова книга», 2013. – 18 с.

2. Солонтей О.Г., Навроцький В.В., Коваль О.Д. Лобіювання: сутність, засади, практика застосування: посібник по адвокації / О.Г. Солонтей, В.В. Навроцький, О.Д. Коваль.-Ужгород ,2003.-140 с.

3. Пугач Л.Ю. Питання “advocacy” на сторінках наукових видань (2000-2015 рр.): історіографія дослідження / Л.Ю. Пугач // Молодий вчений.-2016.-№9.-С. 339-344.

4. Збірник тестових завдань до державного випробування з гігієни, соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я / за ред. В.Ф.

Москаленка, В.Г. Бардова, О.П. Яворовського. – Вінниця : Нова Книга, 2012. – 200 с.

5. Тестові завдання з соціальної медицини, організації охорони здоров'я та біостатистики : навч. посібн. для студентів мед. ф-тів / за ред. В.А. Огнєва. – Харків : Майдан, 2005. – С. 141–148.

6. Методичні рекомендації кафедри.

8. Лекційний курс кафедри.

Допоміжна

1. Board Review in Preventive Medicine and Public Health. Gregory Schwaid. – ELSEVIER., 2017. – 450 p.

2. Donaldson`s Essential Public Health, Fourth Edition. Liam J. Donaldson, Paul Rutter – CRC Press, Taylor&Francis Group, 2017 – 374 p.

3. Jekel`s epidemiology, biostatistics, preventive medicine and public health. Fourth edition. David L. Katz, Joann G. Elmore, Dorothea M.G. Wild, Sean C. Lucan. – ELSEVIER., 2014. – 405 p.

4. Oxford Handbook of Public Health Practice, Fourth Edition. Charles Guest, Walter Ricciardi, Ichiro Kawachi, Iain Lang. – Oxford University Press, 2012. – 656 p.

5. Primer of Biostatistics, Seventh Edition. Stanton A. Glantz – McGraw-Hill Education, 2012. – 320 p.

6. Збірник тестових завдань до державних випробувань з гігієни, соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я : навч. посібник. – Вінниця : Нова книга, 2012 – 200 с.

7. Посібник із соціальної медицини та організації охорони здоров'я. – К. : «Здоров'я», 2002. – 359 с.

8. Програмні тестові питання з соціальної медицини та організації охорони здоров'я. – Тернопіль : Укрмедкнига, 2001. – 316 с.

9. Загуменна В. В. «Адвокасі» без перешкод: про актуальну проблему сьогодення: потребу вільного та відкритого доступу до інформації / В. В. Загуменна // День. – 2010. – С. 7. Режим доступу: <http://www.day.kiev.ua/>.

10. Адвокасі: практичний посібник / Упорядк. Ганна Кіященко. - К., 2009. - 102 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. U.S. National Library of Medicine - Національна медична бібліотека США -- <http://www.nlm.nih.gov/>

2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О. Сухомлинського -- <http://www.dnrb.gov.ua/>

3. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського -- <http://www.nbuv.gov.ua/>

4. Національна наукова медична бібліотека України -- <http://www.library.gov.ua/>

5. Наукова бібліотека Харківського національного медичного університету <http://libr.knmu.edu.ua/index.php/biblioteki>

6. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка – <http://korolenko.kharkov.com/>.